

Från morgon till kväll

OM ARBETSMATERIALET

Det här materialet hör till boken *Från morgon till kväll – en dag i hemvården* skriven av Ylva Herou. Materialet är dels tänkt som ett stöd i undervisningen, dels som en möjlighet att arbeta integrerat med svenska språket och olika moment inom vård- och omsorg, och om man vill, kursen *Vård- och omsorgsarbete 1*.

I lärardelen finns en kort presentation av bokens handling och information om författaren. Lärardelen innehåller också förslag på ämnesintegrering/tematiskt arbete. Här finns exempel på olika ingångar med yrkesfokus.

I elevdelen finns uppgifter att arbeta med före, under och efter läsningen. Det finns också en ordlista som eleven kan ha bredvid sig under själva läsningen. Uppgifterna innehåller både läsförståelse, yrkesspecifika ord och begrepp, reflektions- och diskussionsövningar samt skrivuppgifter.

OM BOKEN

Majada arbetar i hemtjänsten. I boken får vi följa med henne under en arbetsdag som börjar klockan 7.00 på morgonen och slutar klockan 16.00. Vi får följa Majada från det att hon får rapporten av sjuksköterskan och till de olika besöken hemma hos olika brukare, alla med olika omsorgs- och vårdbehov. Det som gör den här dagen lite speciell är att Majada har fått en ny brukare, Berit, som hon ska bli kontaktperson åt.

Boken ger en inblick i hur det kan vara att arbeta som undersköterska. Ett stressigt arbete där tiden inte alltid räcker till, men också ett arbete med många fina möten.

OM FÖRFATTAREN

Ylva Herou har arbetat många år som sfi-lärare. Hon har tidigare skrivit läroböcker för sfi samt tagit fram webkurser om olika yrkesbranscher i Sverige.

Från morgon till kväll – en dag i hemvården är Ylvas första lättlästa bok. Att arbeta inom hemtjänsten innebär många möten med olika människor varje dag. Varje människa har sina speciella behov. Om boken säger Ylva att hon vill förmedla både den glädje och de svårigheter som yrket medför.

UPPGIFTER KOPPLADE TILL VÅRD- OCH OMSORGSARBETE

Sex fall

Läs igenom fallen och diskutera tillsammans i grupp. Hur ska ni bemöta de olika brukarna respektive kollegorna? Hur ska ni gå tillväga? Finns det särskilda riktlinjer/regler som ni måste följa?

Fall 1

En av dina brukare är Tage. Du tycker det är jobbigt att gå dit för Tage röker inomhus. Besöken hos Tage tar dessutom lång tid eftersom han behöver mycket hjälp.

Vad gör du?

Fall 2

En av dina brukare är en äldre kvinna som sitter i rullstol. Hon behöver hjälp med att ta sig till och från sängen. Hon är tung och ni måste alltid vara två som hjälper henne. Problemet är att kvinnan sover i en dubbelsäng tillsammans med sin man. Sängen går inte att höja och sänka. Det är också svårt att komma åt från ena hållet eftersom en av er måste stå i den andra sängen när ni hjälper kvinnan. Under många år har personalen försökt få paret att skaffa en säng som går att höja och sänka, men kvinnan och mannen vill inte höra talas om detta. De vill sova tillsammans, i samma säng som de alltid har gjort.

Vad gör du?

Fall 3

Du och en kollega är hemma hos en brukare. Under tiden du hjälper mannen att duscha bäddar din kollega mannens säng och tar fram rena kläder. När du och brukaren kommer in i sovrummet ser du att din kollega flyttat runt bland mannens saker. Hon har bland annat ställt blommorna i fönstret på ett annat sätt och flyttat på ett fotografi.

Vad gör du?

Fall 4

Du får ett larm. Det är Alma som larmar. När du kommer dit säger hon att hon inte vet om hon tagit sin medicin eller inte. Hon känner sig konstig, säger hon. Du kontrollerar saken. Det visar sig att Alma fått sin medicin. Du har bråttom och är på väg till nästa brukare. Det är Charlos som måste ha sitt insulin innan kvällsmaten. Alma griper tag i din arm: "Lämna mig inte själv", ber hon och börjar gråta.

Vad gör du?

Fall 5

Du är ute och handlar åt en brukare. När du är på väg tillbaka möter du en av mannens grannar. Hon hejdar dig och undrar hur det är med Sven, hon har inte sett honom på länge. Han hade visst hamnat på sjukhus? För visst var det så att ambulansen kom och hämtade honom. Grannfrun är änkling, precis som Sven. Du vet att hon och Sven umgåtts en del.

Vad gör du?

Fall 6

Suad är en av dina nya brukare. Hon har diabetes och ska inte äta så mycket sötsaker. Varje gång du handlar åt henne ber hon dig köpa läsk, kakor och choklad. Suad får lagad mat varje dag men det är sällan hon äter den. Istället hittar ni kakor och tomma läskflaskor hemma hos henne. Suad förstår inte heller svenska så bra. Hennes modersmål är arabiska och ni får ibland känslan av att hon inte förstår vad ni säger, eftersom hon svarar ja på det mesta ni säger.

Vad gör du?

Hemtjänst och trygghetslarm

1. Ta reda på hur många hemtjänstgrupper som finns i din kommun.
2. Ta sedan reda på följande information:
  - Var grupplokalen ligger
  - Vilket område man täcker in
  - Vem som bestämmer om jag har rätt till hemtjänst
3. Många brukare har trygghetslarm. Vad är ett trygghetslarm?
4. Vilka arbetsuppgifter har en undersköterska inom hemtjänsten?

Sammanställ informationen du fått fram. Gör en PowerPoint. Redovisa muntligt inför klassen.

Sjukdomar och omvårdnad

I boken nämns diabetes och stroke som är två olika sjukdomar som är vanliga bland äldre:

Ta reda på mer om diabetes och stroke:

1. Vad är det som händer i kroppen?
2. Vilken behandling kan man få?
3. Vad måste man tänka på när man arbetar med en brukare som haft en stroke respektive har diabetes?

Ta reda på mer om reumatism:

1. Vad är reumatism?
2. Vad kan du som undersköterska tänka på om du ska hjälpa en brukare med reumatism i det vardagliga livet?

